

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ มนุษย์ในทฤษฎีของปรัชญามนุษยนิยมใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวใจรัตน์ จตุรภัทรพร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ : ดร.พิสิฐ โคตรสุโพธิ์ ประธานกรรมการ
ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ กรรมการ
ผศ. จารุณี วงศ์ละคร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา "มนุษย์" ตามทฤษฎีปรัชญามนุษยนิยมใหม่ (Neo-Humanism) ถึงองค์ประกอบทางด้านกายภาพและจิตภาพของมนุษย์ รวมถึงการให้ความหมาย คุณค่า หน้าที่ฐานะของมนุษย์เชิงปัจเจกบุคคล และสถานะเชิงสังคม ในท้ายที่สุดศึกษาถึงจุดมุ่งหมายสุดท้ายของชีวิตมนุษย์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการรวบรวมผลงานของ พี.อาร์.ซาร์การ์ (P.R. Sarkar) ผู้ประกาศตนเป็นผู้ก่อตั้ง และองค์กรรมทั้งกลุ่มทำงานแนวคิดปรัชญามนุษยนิยมใหม่ เป็นข้อมูลในการศึกษา

เมื่อได้ทำการศึกษาละเอียดไปถึงแก่นสาระสำคัญพบว่าซาร์การ์นำเสนอแนวคิดปรัชญามนุษยนิยมใหม่บนพื้นฐานของปรัชญามนุษยนิยม (Traditional Humanism) โดยเพิ่มเติมประเด็นที่ซาร์การ์มีความคิดเห็นว่าบกพร่องหรือยังไม่สมบูรณ์เพราะการยึดติดในภูมิภาค สังคมเชื้อชาติ เป็นต้น และต้องการเสริมจุดบกพร่องด้วยมุมมองที่ก้าวหน้าเลยขอบเขตของการยึดติดดังกล่าว ด้วยการผสมผสานแนวคิดหลายทาง ได้แก่ แนวคิดเรื่องพระเจ้าหรือสิ่งสากลสูงสุดและแนวคิดทางจริยธรรมของการดำเนินชีวิตจากปรัชญาอินเดียและศาสนาฮินดู แนวคิดความสัมพันธ์ของมนุษย์และสรรพสิ่งในจักรวาลจากทฤษฎีของจักรวาลนิยม (Universalism) และภาวะองค์รวม (Holism) โดยนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกาลเวลาและสภาพแวดล้อมของชีวิตสังคม และโลกมนุษย์ที่ปรับเปลี่ยนแปรไป

ปรัชญามนุษยนิยมใหม่เริ่มต้นด้วยการให้ความหมายมนุษย์ในเชิงปัจเจกบุคคลว่ามนุษย์เป็นผลของการทำงานร่วมกันระหว่างองค์ประกอบ 3 ส่วน : ร่างกาย จิตใจ และอาตมัน ซึ่งเป็นสิ่งพิเศษที่มนุษย์ได้รับมาจากสิ่งสากลสูงสุด อันจะเกี่ยวโยงไปถึงคุณค่าและหน้าที่ของมนุษย์ในการฝึกพัฒนาตนเองในทุกองค์ประกอบเพื่อความเจริญแห่งตน โดยอาศัยโยคะ (Yoga) และการศึกษาแนวมนุษยนิยมใหม่ (Neo-Humanist Education) เป็นวิธีและกระบวนการในการพัฒนากายและจิตของมนุษย์ เป็นการเตรียมเข้าสู่การยกระดับอาตมันของมนุษย์เพื่อรวมสู่สิ่งสากลสูงสุด (Self-Actualization) ซึ่งเป็นเป้าหมายในระดับที่สูงสุดของชีวิตมนุษย์

ในการอธิบายมนุษย์เชิงปัจเจกบุคคล ชาร์การ์นำเสนอทฤษฎีไมโครไวตา (Microvita Theory) ที่เป็นแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ว่าด้วยความสัมพันธ์ของรูป (กายภาพ) และนาม (จิตภาพ) ซึ่งเป็นธรรมชาติพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ เป็นผลที่ได้รับมาจากสำนักที่แท้ของการเชื่อมโยงโลกของการรับรู้กับมโนคติ เมื่อมนุษย์ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาตนเองหมายถึงมนุษย์ได้สร้างคุณค่าที่เหมาะสมแก่ตนเอง และยกระดับฐานะของตนให้เป็นมนุษย์สมนามอีกด้วย เมื่อปัจเจกบุคคลได้รับการพัฒนาแล้ว จะส่งผลดีไปสู่สังคมซึ่งเป็นสถานที่รวมตัวกันของปัจเจกชนในที่สุด ปรัชญามนุษยนิยมใหม่ให้ความสำคัญในระดับรากฐานกับมนุษย์แต่ละคนมากกว่าสังคม

ตามทฤษฎีของปรัชญามนุษยนิยมใหม่ สังคมคือการรวมตัวกันของมนุษย์มนุษย์มีจิตเป็นองค์ประกอบที่แยกออกจากกายไม่ได้ เมื่อกายมนุษย์มารวมตัวกันอยู่ ณ สถานที่ใดที่หนึ่ง ก็หมายถึงมีจิตมนุษย์ทั้งหลายมารวมกันอยู่ในสังคมด้วย ทำให้เกิดความหลากหลายแตกต่างด้านความคิดและความต้องการในสังคมเดียวกัน ถ้าจะเปรียบให้สังคมมีลักษณะเป็นเช่นเดียวกับมนุษย์ คือมีวิญญาณ “ภายใน” เช่นกัน แล้ววิญญาณของสังคมมนุษย์คือการก้าวไปด้วยกันของมนุษยชาติ ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของการดำรงอยู่ อันเป็นเรื่องของการสร้างสรรค์ของสมาชิกในสังคมทั้งหลาย ดังนั้นมนุษยนิยมใหม่จึงได้เสนอทฤษฎีอรรถประโยชน์แบบก้าวหน้า (PROgressive Utilization Theory : PROUT) เพื่อการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและเจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆ กันระหว่างปัจเจกบุคคลและสังคมของมนุษย์

Thesis Title	Concept of Man in Neo-Humanism	
Author	Miss Jairat Jaturapataraporn	
M.A.	Philosophy	
Examining Committee:	Lecturer Dr. Phisit Kotsupho	Chairman
	Lecturer Dr. Pramuan Pengchan	Member
	Asst. Prof. Jarunee Wonglakorn	Member

Abstract

The area and purpose of this study were to investigate the concept of Man in the view of Neo-Humanism. The focal points were meaning, value, duty, and role of Man both in individual and social perspectives as well as the aim of life by using documentary research as the method of study.

The research began to study the same concepts of Man firstly in Traditional Humanism, then it was founded that Prabhat Ranjan Sarkar (P.R. Sarkar), the founder of Neo-Humanism, replaced some mistakes found in Traditional Humanism with new concept. P.R. Sarkar's Neo-Humanism applied the use of Indian Philosophy, Hinduism, Universalism and Holism but well adapted them according to the present contemporary situations of today human life, human society and human future.

The research went on in details of meaning of Man. In individual view, Man was composed of three factors: body, mind and spirit (Ataman) which Man was exceptionally given by The Supreme Spirit of The Universe (Paramatman). With this spirit, it linked to concept of value and duty of Man in Neo-Humanism. Man was to solely practice in every of above factors up to progressive growth of oneself. Yoga and Neo-Humanist Education were used as the practical method of the growth in order to evaluate Ataman to combine as one to Supreme Spirit (Paramatman) as Man's ideal aim of life.

Through description of individual aspect, P.R. Sarkar presented Microvita Theory, the scientific concept of body and mind relationship. Microvita was human fundamental that was directly influenced by Supreme Spirit that united between perceivable world and conceptual world. When Man performed duty then Man created true value. And at that time true role was elevated appropriate to true Man, the highest class of animal. If individual Man accomplished his duty well, it will effect well to human society where minds were collected together. Neo-Humanism believed in individual value as the fundamental growth of human life than social value.

In Neo-Humanism, society was the collectivity of minds. Because Man hold body and mind indivisibly, when human bodies gathered in one place it was clear that human minds were gathered there as well. This made variances to society the same to differences of human physical bodies. The consequence formed society similar to human being that internally society possessed spirit too. In reference to Neo-Humanism, social spirit meant the cooperation of humanity upon the principles of life created by its own member, human beings. Here PROgressive Utilization Theory was approved as exact method to remedy all living problems for the growth of both individuals and society.